

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Jordbruksbyrån, N2

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Byråchef
Sue Holmström

Justerat
Omedelbart

Nr 5

Fastställande av principer för kostnadsersättningsstöd för
exporterande livsmedelsföretag
ÅLR 2025/1876

Beslut

Landskapsregeringen beslöt fastställa principer för kostnadsersättningsstödet i enlighet
med **bilaga 1, N225E04**.

Påföres 61500 budgetår 2024.

Kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag

Ålands landskapsregering har den 11 mars 2025 fastställt följande principer för beviljande av kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag.

Ålands lagting har upptagit medel i budget för år 2024 för ett kostnadsersättningsstöd för exporterande livsmedelsföretag.

Motivering

De åländska exporterande livsmedelsföretagen utmanas av ett högt kostnadsläge för bl.a. samhällsinfrastrukturella tjänster som el, vatten och avlopp som påverkar företagets konkurrenskraft. Detta kostnadsläge som i kombination med de transportkostnader som karaktäriserar produktion med bas på Åland begränsar utvecklingsmöjligheterna för denna del av det exporterande åländska näringslivet.

Målsättningen med stödordningen är att stimulera exporten och skapa incitament för nya satsningar och investeringar som leder till bibehållen eller ökad sysselsättning i sektorn. Livsmedelsföretagen producerar produkter som till stor andel exporteras och avsätts på andra marknader än den lokala. Som följd av detta är företagen beroende av fungerande transportlösningar av produkter som är skrymmande samt beroende av fördyrande logistiklösningar för att få varorna till kunderna i rätt tid. Landskapsregeringen inför därför ett kostnadsersättningsstöd till de exporterande livsmedelsföretag där de externa kostnader kan anses vara betydande vilket definieras som i de fall där de externa transportkostnaderna utgör mer än 10 % av det totala driftskostnaderna (exkl. kostnader för grundproduktionsråvaran som förädlas till livsmedel).

Rättsgrund

- Självstyrelselag (1991:71) för Åland
- Landskapslag (2023/17) om finansiering av landsbygdsnäringar
- Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti
- Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse
- Anslag i landskapets budget för år 2024

Stödtagare

Sökande kan vara enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, och övriga samfund med fast driftställe på Åland som förädlar lantbruksprodukter.

Sökande ska uppfylla villkoren enligt landskapslagen om rätt att utöva näring (1996:47), vilket ska påvisas av den sökande.

Villkor

Kostnadsersättningsstöd kan beviljas till företag som exporterar förädlade livsmedelsprodukter från Åland för kostnader knutna till transporten vid export av förädlade livsmedelsprodukter från Åland vilka överstiger 10 % av de totala driftskostnaderna för företaget (exkl. kostnader för grundproduktionsråvaran som förädlas till livsmedel) och som uppfyller de övriga villkor som regleras i denna stödordning. Sökande kan avgränsa den exportinriktade verksamheten i redovisningen i det fall att företaget i sin verksamhet också har icke-exportinriktad verksamhet.

Stöd beviljas inte för transporter som uppkommer i samband med produktionen i form av transport av insatsvaror och förnödenheter.

Stödform

Direkt bidrag.

Stödintensitet

Stöd kan beviljas till maximalt 10 % av redovisad kostnad, dock högst 100.000 euro. Stödet är beroende av landskapets budget och kan begränsas på grund av brist på anslag.

Det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd* enligt Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse som ett företag erhåller kan inte överskrida 300.000 euro under en tre års period.

Stödet utbetalas direkt efter landskapsregeringens beslut om beviljat kostnadsersättningsstöd.

Återkrav

Eventuella återkrav kan beslutas om i enlighet med vad som föreskrivs i landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti samt näringsstödslag (2008:110) för landskapet Åland.

Ansökan

En ansökan om kostnadsersättningsstöd för 2024 kan inlämnas till Ålands landskapsregering elektroniskt fram till och med den 4 april 2025 för att kunna beaktas. Det digitala ansökningsformuläret finns på landskapsregeringens hemsida www.stod.ax.

Ansökan ska innefatta redovisning av transportkostnader som uppkommit i samband med export från Åland av de produkter som företaget producerat. Ansökan ska också innehålla uppgifter om företagets totala driftskostnader (exkl. inköp av råvaror) för att bestyrka villkoret om andel av transportkostnader.

Frågor

Leif Franzell, tel. 25276 eller e-post leif.franzell@regeringen.ax eller Sue Holmström tel. 25275 eller e-post sue.holmstrom@regeringen.ax

*Definition de minimis stöd

Flera av de stöd som näringsavdelningen administrerar grundar sig på kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, den s.k. de minimis-förordningen. Detta innebär att om ett företag beviljas ett sådant stöd måste landskapsregeringen iaktta att det totala beloppet av alla s.k. de minimis-stöd som ett företag erhållit inte överskrider 300.000 euro under en period av tre år (innevarande och de två föregående åren). Den treårsperiod som ska beaktas vid tillämpningen av denna förordning bör ses över löpande. För varje nytt stöd av mindre betydelse måste hänsyn tas till det totala stöd av mindre betydelse som beviljats under de senaste tre åren. Eftersom definitionen av de minimis-stöd är ett begrepp som rör sig i tiden, kan det bli plats i "de minimis-kvoten" årligen beroende på tidpunkten för beviljandet av stödet.

Ett de minimis-stöd kan inte beviljas;

- a) Företag vars huvudsakliga område är fiske och vattenbrukssektorn,
- b) Företag verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter,
- c) Företag verksamma inom sektorn för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter om stödbeloppet fastställs på grundval av priset på eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen, om en förutsättning för stödet är att det helt eller delvis överförs från primärproducenter,
- d) stöd till exportrelaterad verksamhet riktad mot tredje länder eller medlemsstater, d.v.s. stöd som är direkt knutet till exporterande volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet,
- e) stöd som är avhängigt av att inhemska produkter används framför importerade.

Om ett företag är verksamt inom de sektorer som avses ovan och även är verksamt inom en eller flera sektorer eller bedriver annan verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet kan ett de minimis-stöd beviljas under förutsättning att åtskillnad mellan verksamheterna och uppdelning av kostnaderna sker så att verksamheterna inom de sektorer som undantas från tillämpningsområdet inte omfattas av stödet.